

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda dünyanın birçok ülkesi 1 Mayıs'ı, 8 saatlik iş günü mücadelesinin bir ürünü olarak kabul etmekte ve "işçi bayramı" olarak kutlamaktadır.

Ülkemizde ise 1 Mayıs'ın kutlanmaya başlaması Cumhuriyet öncesine dek gitmektedir. Gerek 2. Meşrutiyet döneminde gerekse İstanbul'un işgal altında olduğu 1 Mayıs 1921 ve 1925 yıllarında işçilerin gösteriler yaptığı bilinmektedir.

Ancak "1 Mayıs İşçi Bayramı" kitlesel ve yoğun katılımlı olarak ilk kez 1975'te İstanbul'da kutlanmıştır.

Yüz binlerce kişinin katıldığı 1 Mayıs 1976'daki görkemli coşkulu kutlama 1977 1 Mayıs'ında olacakların da habercisi gibidir.

Nitekim 1977'deki kutlama bu kez daha güçlü, daha kapsamlı, daha organize ve daha coşkun bir biçimde gerçekleştirilmiş ancak sonuçta bir katliam yaşanmıştır.

Tarihe **Kanlı 1 Mayıs** olarak geçen 1 Mayıs 1977 günü İşçi Bayramı'nı kutlamak üzere çeşitli illerden İstanbul'a gelen yaklaşık 500 bin kişi Taksim meydanını doldurmuştur. Katılımın yüksek olması sebebiyle kortejlerin alana girmesi uzun sürmüş, miting uzamış, Disk Genel Başkanı Kemal Türkler'in konuşmasının sona ermesiyle birlikte saat 19.00 sularında etraftan silah sesleri duyulmaya başlanmıştır. Sular İdaresi binasının üstünden ve meydana otelin çeşitli katlarından açılan bu ateş sonucu insanlar panik halde kaçmaya başlamıştır.

İnsanlar kaçmaya çalışırken panzerler ile çeşitli araçların da kalabalığın arasına doğru girmesi ve kitleleri sıkıştırarak Kazancı Yokuşu'na itmeye başlaması büyük bir paniğe neden olmuştur. İnsanlar panzerler altında kalarak ve birbirlerini ezerek kaçmaya devam etmiş bunun sonucunda 28 kişi ezilme ya da boğulma nedeniyle, 5 kişi vurulma nedeniyle, 1 kişi de panzer altında kalarak yaşamını yitirmiştir. Yaklaşık 130 kişi de yaralanmıştır. Olaydan sonra 470 kişi gözaltına alınmış fakat hiçbirinin olayla ilgisi kurulamamıştır.

1 Mayıs 1977 olayları ülke tarihimizde benzeri olmayan son derece iyi organize edilmiş en büyük provokasyon olarak tarihe geçmiştir. Değişik binaların üzerlerinden, çatı katlarından yaklaşık 500 bin kişinin üzerine ateş edilmiştir. Ama ölenlerin büyük çoğunluğu kurşun yarasından değil ezilmeden dolayı can vermişlerdir.

Daha sonraki tarihlerde gerçekleştirilen Kahramanmaraş ve Çorum gibi kitlesel katliamlar açısından bir milat oluşturan 1 Mayıs 1977 katliamı, demokrasi tarihimiz açısından bir utanç sayfasıdır.

Bu nedenle ülkemizde 1 Mayıs'a hep kuşkuyla yaklaşılmıştır.

Aradan geçen 32 yıla rağmen bir bayram havasında Taksim'e doğru ilerleyen yüz binlerce kişiye ateş aanların kimler olduğu sorusu hâla aydınlanmış değildir. Kimi yetkililerce kontrgerilla ya da özel harp operasyonu şeklinde dile getirilse de failler ve sorumlular henüz açığa çıkarılamamıştır.

36 yurttaşımızın ölümüyle sonuçlanan ve bütün toplum üzerinde bir travma yaratan 1977 katliamıyla ilgili yüzleşmenin yapılması, sorumlularının ve faillerinin açığa çıkarılması ahlaki ve vicdani bir sorumluluk olduğu gibi demokrasimiz açısından önemli bir dönüm noktası olacaktır.

1 Mayıs'ın bayram ve tatil edilmesine yönelik atılan adımlardan sonra 1977 katliamının da kurulacak bir komisyonla araştırılıp ilgililer hakkında yasal süreç başlatılması, toplumsal hoşgörüye büyük katkı sağlayacaktır.

Bu gerekçeler doğrultusunda 1 Mayıs 1977 tarihinde Taksim meydanında yaşanan katliamın bütün yönleriyle aydınlatılması, sorumluları ve failleri hakkında bilgi ve belge toplanılması ve konuyla ilgili yasal sürece zemin oluşturunak çalışmaların yapılması amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

1. Bülent BARATALI - İzmir
2. Atila EMEK - Antalya
3. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
4. Rahmi GÜNER - Ordu
5. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
6. Fevzi TOPUZ - Muğla
7. Yılmaz ATEŞ - Ankara
8. Ali ARSLAN - Muğla
9. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
10. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU - Malatya
11. Ensar ÖĞÜT - Ardahan
12. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
13. Osman KAPTAN - Antalya
14. Tekin BİNGÖL - Ankara
15. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale
16. Tansel BARIŞ - Kırklareli
17. Mehmet SEVİGEN - İstanbul
18. Abdülaziz YAZAR - Hatay
19. Tayfur SÜNER - Antalya
20. Erol TINASTEPE - Erzincan
21. Sacid YILDIZ - İstanbul
22. İlhan KESİCİ - İstanbul
23. Şahin MENGÜ - Manisa
24. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
25. Ali KOÇAL - Zonguldak
26. Enis TÜTÜNCÜ - Tekirdağ
27. Zekeriya AKINCI - Ankara